

“प्रवर्त्तयन् क्रियाः साध्वीर्मालिन्यं हरितां हरन् ।

सहसा भूयसा दीप्तो विराजति विभाकरः” ॥

अत्र प्रकरणादिनियमाभावात् द्वावपि राजसूर्यौ वाच्यौ ।

(७०६) कचिद्विशेषः सामान्यात् सामान्यं वा विशेषतः ।

कार्य्यान्निमित्तं कार्य्यञ्च हेतोरथ समात् समं ॥

अप्रस्तुतात् प्रस्तुतञ्चेद्गम्यते पञ्चधा ततः ।

अप्रस्तुतप्रशंसा स्यात्

क्रमेणोदाहरणं ।

“पादाहतं यदुत्थाय मूर्द्धानमधिरोहति ।

स्वस्थादेवापमानेऽपि देहिनस्तद्वरं रजः” ॥

अत्रास्मदपेक्षया रजोऽपि वरमिति विशेषे प्रस्तुते सामान्यमभिहितं ।

“सुगियं यदि जीवितापहा

हृदये किं निहिता न हन्ति मां ।

विषमप्यमृतं कचिद्भवे-

दमृतं वा विषमीश्वरेच्छया” ॥

अत्रेश्वरेच्छया कचिदहितकारिणोऽपि हितकारित्वं हितकारिणोऽप्यहितकारित्वमिति सामान्ये प्रस्तुते विशेषोऽभिहितः ।

एवं चात्राप्रस्तुतप्रशंशामूलोऽर्थान्तरन्यासः । दृष्टान्ते प्रस्थान-

मेव वस्तुप्रतिविम्बत्वेनोपादीयते । इह तु विषामृतयोरमृतवि-

षीभावस्याप्रसिद्धेर्न तस्य सङ्भावः ॥